

ikke har kunnet faa Sagen delt i to Afdelinger, saaledes at man først kunde sige Ja til Selvstændighedskravet og bagefter afgøre, hvilke Former Forbundet skulde faa, naar det førtes ud i Praksis, saa er det med andre Ord ganske det samme, som det ærede Medlem sagde første Gang: I maa gerne faa Lov til at være selvstændige, men vi ønsker at bestemme, paa hvilken Maade det skal ske, og hvilke Udslag denne Selvstændighed skal have Lov til at give sig.

Det ærede Medlem siger, at positive Forslag, ganske vist af begrænset Karakter, har været fremsatte. Jeg ved, at saadanne Forslag har været fremsatte, men hvad de har indeholdt, ved jeg intet om, de findes, mig bekendt, intetsteds, de blev ikke ført frem til offentlig Debat i Salen og holder sig altsaa i det dunkle. Men i hvert Fald, hvad de nu end maa have indeholdt, er det ærede Medlem ganske sikkert klar over, at det Tidspunkt, som det konservative Folkeparti har valgt til at fremsætte disse Forslag paa, maa siges at være for sent. Skulde noget være opnaaet ved saadanne Forslag, maatte det konservative Folkeparti være gaaet ind i Arbejdet sammen med os andre i Sommer og ikke have skilt sig ud paa det Grundlag, hvorpaa det skilte sig ud. Det er nu oven i Købet af det ærede Medlem understreget derhen, at det var Flagsagen, man skilte sig ud paa. Jeg gad vidst, paa hvilken Maade det konservative Folkeparti skulde have kunnet løse den Opgave, der her forelaa til Løsning, naar det som ufravigelig Betingelse havde stillet, at Flagsagen blev afgjort saaledes, som de Konservative ønskede den afgjort. Nej, jeg kan ikke se rettere, end at de Konservative under det ærede Medlems Førerskab i denne Sag har villet bevare for sig Kritikken og villet lade os andre om Ansvar for Handlingen, men Spørgsmaalet er til syvende og sidst — og i saa Henseende maa Erfaringen komme til at lære os alle —, hvem det største Ansvar kommer til at hvile paa, enten dem, der har handlet, eller dem, der har nægtet at være med i Arbejdet.

Foss: Jeg tror, at Forholdet kan karakteriseres saaledes, at det, man havde besluttet at føre igennem i Forhold til Islænderne, har man ladet falde. Jeg tror ikke, jeg tager fejl, naar jeg siger, at det, man var enig om, før man rejste til Island, var, at der ikke skulde finde en Ordning af Flagspørgsmaalet Sted uden i For-

bindelse med en almindelig varig Forstaaelse, og at der ikke skulde etableres en blot og bar Personalunion, at der skulde være Fællesskab ikke om Kongen alene, men om Udenrigsstyre, Forsvar og Indfødsret. Jeg spørger det ærede Medlem (Kragh), om dette ikke er rigtigt, og om man ikke har glemt, at dette var Forudsætningerne for de tre delegeredes Rejse til Island, og at de kom hjem med et andet Resultat.

Det ærede Medlem har beklaget sig over, at vi ikke har villet være med i Arbejdet. Vi vilde være med i Arbejdet, hvis man havde sluttet sig til os i den Opfattelse, vi havde, og som vi var enige om med de andre Medlemmer, idet vi sagde, at hvis dette skulde opnaas, saa maatte man begære, at Flaget fastholdtes, fordi det, der her var Tale om, var, at det danske Rige ikke blev opløst, men bevaret. Det er ikke os, der har forandret vort Standpunkt, men de Herrer. Det er det, man nu vil dække over, men det nytter ikke at dække over det ved at angribe os for negativ Holdning.

Statsministeren (Zahle): Efter det Standpunkt, som det ærede Medlem nu udviklede, maatte Islænderne ikke raade over deres egen Skæbne i Kraft af Nationernes Selvbestemmelsesret, saa skulde de blive i det danske Rige og sejle under det danske Flag. Det siger det ærede Medlem nu. For kort Tid siden sagde det ærede Medlem, at Island og Danmark skulde adskilles fuldstændigt, og saa skulde man bagefter tale sig til Rette. De to Standpunkter lader sig aldeles ikke forsones eller forlige. Det ærede Medlem kan vælge, hvilket af dem han vil, de er begge lige uforstandige. Højre har bragt sig i en Stilling, der er ganske uhjælpelig kompromitterende for Partiet, fordi det i en Situation som den, der nu foreligger i Europa, i Virkeligheden vil nægte Islænderne deres Selvbestemmelsesret. Det er det, Partiet vil, og det fremgik af det, som det ærede Medlem nu sagde.

Foss: Den ærede Statsminister, hvis Maade at udtale sig paa sjælden er synderlig imødekommende, har her brugt et meget skarpt Udtryk overfor os. Jeg vil nu tillade mig at spørge den højtærede Statsminister: Vil den højtærede Statsminister paastaa, at det Resultat, som nu er fremkommet af Forhandlingerne, nøje og bestemt svarer til det, der var Regeringens Tanke, den Gang Sagen var til